

Social-, Bolig- og Ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Dansk
Sygeplejeråd

Den 11. april 2024

Høring over ændring af lov om social service, lov om voksenansvar for anbragte børn og unge, lov om opkrævning af underholdsbidrag og forskellige andre love (Ændringer af reglerne om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten og om forældelse af underholdsbidrag m.v.)

Dansk Sygeplejeråd takker for muligheden for at eftersende høringssvar til ændring af lov om social service, lov om voksenansvar for anbragte børn og unge, lov om opkrævning af underholdsbidrag og forskellige andre love (Ændringer af reglerne om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten og om forældelse af underholdsbidrag m.v.).

Samtidig vil vi problematisere, at hverken Dansk Sygeplejeråd eller Dansk Sygepleje Selskab figurerede på den oprindelige høringsliste og opfordre til, at DSR og DASYS fremadrettet vil blive inkluderet, når der udsendes høringer, der berører sygeplejerskers dagligdag på arbejdet.

Generelle bemærkninger: magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne mv.

I denne del forholder vi os til den del af ændringerne, der har med servicelovens regler om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne mv.

DSR er generelt opmærksom på anvendelse og lovgivning af magtbeføjelser i relation til mennesker, der af forskellige årsager har brug for sundhedspersoners hjælp eller pleje.

At forvalte magtbeføjelser kræver viden, ledelse, kompetencer og ressourcer.

Der har gennem mange år været stort fokus på at tilføre områderne faglig viden og forskning om betydning af tidlig indsats, forebyggelse og metoder til at nedsætte og undgå unødigt brug af magt.

Derfor er vi bekymrede for dele af lovforslaget, der lægger op til yderligere vidtgående muligheder.

Dansk Sygeplejeråd

Sankt Annæ Plads 30
DK-1250 København K

mandag-torsdag 9.00-16.00
fredag 9.00-15.00

Tlf: +45 33 15 15 55
Fax: +45 33 15 24 55

www.dsr.dk
dsr@dsr.dk

Vi anerkender intentionen om at understøtte personalets rammer for at yde omsorg til målgruppen for lovforslaget, men de konkrete forslag er for vidtgående. I stedet skal der skabes rammer til at det socialt- og sundhedsfaglige personale der med deres faglighed understøtter interventioner, som forebygger magtanvendelse. I værste fald skubbes der til en skrøbelig balance, hvor magtanvendelse under pressede arbejdsmæssige vilkår og manglende viden, utilsigtet øger risikoen for forråelse.

Lovforslagets vidtgående forslag stemmer ikke overens med et helt grundlæggende princip for magtanvendelse, at magt først kan anvendes, når det har vist sig umuligt at løse den pågældende situation med en faglig indsats

Specifikke kommentarer

Fjernelse af registrering og dokumentation af magtanvendelse, er begrundet i stort og ofte unødvendigt tidsforbrug hos medarbejderen, fordi f.eks. stofseler anvendes flere gange daglig hos den samme beboer.

Der er generelt et stort politisk fokus på, at midlet til afbureaukratisering er at forenkle og fjerne dokumentation. DSR mener at faglig dokumentation er nødvendig for kvalitet, patientsikkerhed og udvikling af fagligheden, og en afskaffelse af dele af dokumentationen skal ske med grundige faglige overvejelser. Uden dokumentation vil det være vanskeligt at vurdere om f.eks. mindste middel princippet er anvendt.

Samtidig mener vi at unødvendig administrativ dokumentation, der ikke berører beboeren/borgerens daglige behov og pleje, skal undgås.

Udvidelse af anvendelsesområdet for stofseler

DSR finder det positivt at der indføres hjemmel til at anvende stofseler for at undgå personskader som konsekvens af uhensigtsmæssig siddestilling, samt pludselige og ukontrollerbare bevægelser (hjælpemiddel): Samt at understøtte borgerens funktionsniveau fremfor at undgå personskade. Vi er enige i, at stofselen ikke bør kunne anvendes, hvis borgeren giver udtryk for, at vedkommende ikke ønsker at bruge stofselen.

Konfliktafværgelse, fastholdelse, indelåsning af beboer

Lovforslaget giver personalet en mulighed for at stille sig fysisk mellem to personer for at afværge en mulig konflikt. – og med magt løsner en persons greb i en anden/håndtag på en andens bolig. DSR savner belæg for at dette har konfliktnedtrappende effekt. Samtidig er det risikofyldt for personalet. Til gengæld er der viden om betydning af tilstrækkelige kompetencer, deescaleringsmetoder og viden om håndtering af borgere med f.eks. demens.

Kortvarig indelåsning af beboer og låsning af fællesrum

DSR kan ikke støtte forslag om periodevis låsning og sikring af døre til fælles opholdsrum, eller kortvarig at låse en beboer inde i egen lejlighed, hvis beboeren gentagne gange har udvist en adfærd, der er grænseoverskridende eller konfliktskabende over for de øvrige beboere. Forslaget er uetisk og der er ingen faglige begrundelser for effekt af en sådan handling. DSR er bekymret for at forslaget utilsigtet understøtter holdninger og kultur, hvor magtanvendelse for hurtigt bliver en løsning. Der bør i stedet sættes ind med fokus på implementering og anvendelse af den faglige viden, der allerede findes og de mange tiltag med arbejdet med f.eks. værdig ældrepleje.

Generelle bemærkninger: Ændringer i lov om voksenansvar for anbragte børn og unge

I dette afsnit forholder vi os til de ændringer i lovgivningen, der omhandler voksenansvar for anbragte unge.

Fratagelse af alkohol og euforiserendes stoffer med fysisk magt

Dansk Sygeplejeråd mener, at der til enhver tid skal være forsøgt andre og mindre indgribende metoder, førend man tyer til fysisk magtanvendelse. Magtanvendelsen skal stå i rimeligt forhold til det, der søges at opnå. Samtidig skal man have opmærksomhed på, at magtanvendelsen udøves så skånsomt som muligt.

Brug af og tilstedeværelse af alkohol og euforiserende stoffer hos målgruppen er et stort problem, og DSR anerkender behovet for at kunne fratage det, og i den sammenhæng anvende fysisk magt. Det er helt nødvendigt, at der forud for dette er afprøvet og anvendt alle andre muligheder og at det er dokumenteret. Der bør samtidig være kontinuerlig fokus på den unges ansvar, forebyggelse, viden om rusmidler og andre handlemuligheder. Lovforslaget er forbundet med en risiko for yderligere konfliktoptrappende situationer og der bør være en plan for personalets arbejdsstryghed.

Med venlig hilsen

Harun Demirtas
1. Næstforperson
Dansk Sygeplejeråd

